

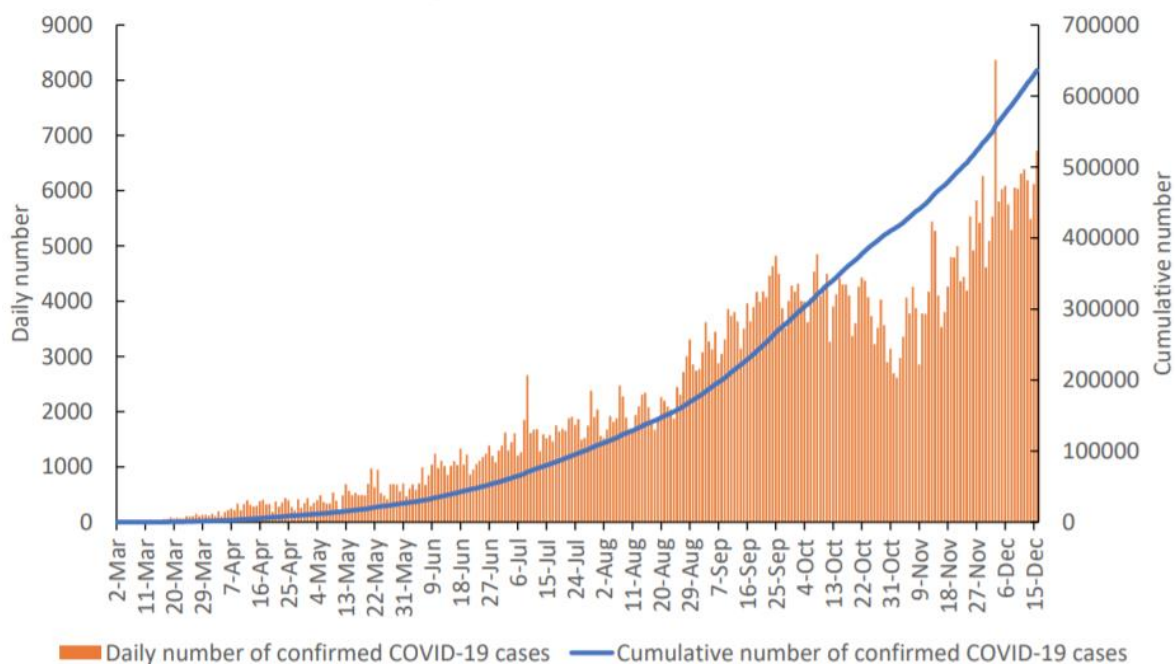
Indonézia

Utolsó frissítés dátuma: 2021.01.08.

Fertőzöttség állapota

Fertőzések száma: 797.723, felgyógyult 659.437, elhunyt 23.520 (Forrás: covid19.go.id, 2021. január 7.)

Járványhelyzet állapota: tömeges megbetegedés

(Forrás: WHO, 2020. december 16.)

A 2020. december 10-16. közt regisztrált új fertőzések földrajzi eloszlása tartományonként.

(Forrás: WHO, 2020. december 16.)

Korlátozások és azok (tervezett) feloldási üteme

Lakossági korlátozások – (tervezett) feloldási ütem: Jakarta kormányzója, Anies Baswedan rendre kéthetente vizsgálja felül a korlátozó intézkedések lazításának vagy szorításának szükségességét. A járvány országos epicentruma továbbra is a főváros, az fertőzés terjedésének korábbi relatív lelassulása okán a városvezetés lazított az addigi szigorú korlátozásokon (PSBB), s az ún. „új norma” felé történő átmenti időszakokra vonatkozó **PSBB Transisi** előírásait vezette be. A fővároshoz hasonlóan továbbra is részleges korlátozó intézkedések vannak érvényben Nyugat-Jáva tartomány több városa/megyéje, illetve Jakarta elővárosai (Bogor, Depok, Bekasi, Tangerang) esetében. **Ezen felül 2021. január 11-25. közt Jáva és Bali szigetein további szigorítások kerülnek bevezetésre, az irodai munkavállalók 75%-a otthonról kell dolgozzon, az oktatás online történik, az éttermek 25%, a kegyhelyek 50%-os kapacitással működhetnek, a szórakozóhelyek zárva tartanak.** A jelenleg leginkább fertőzött tartományok Indonéziában: Jakarta, Riau, Banten, Nyugat-Jáva, Közép-Jáva, Kelet-Jáva, Bali, Kelet-Kalimantan, Dél-Celebesz.

- A tengeri, légi, szárazföldi és vasúti közlekedés esetében a járművek csak a teljes utaskapacitás legfeljebb 70%-át szállíthatják. Belföldi utazáshoz is negatív teszteredmény szükséges, ennek pontos követelményei tartományonként, kiindulási pontonként és úti célonként eltérnek, illetve folyamatosan változnak, így utazás előtt tanácsos a szolgáltatónál (pl. légitársaság) érdeklődni az aktualításokat illetően. Mindez nem vonatkozik a fővárosi agglomerációból ingázókra.
- 2020. április 2-től külföldi állampolgárok nem utazhatnak be Indonézia területére, és ott szintén nem tranzitálhatnak. A rendelet hatálya nem érinti azokat a külföldi állampolgárokat, akik:
 - o állandó és ideiglenes tartózkodási engedéllyel (KITAP/KITAS) rendelkeznek;
 - o diplomáciai és szolgálati vízummal rendelkeznek;
 - o diplomáciai és szolgálati tartózkodási engedéllyel rendelkeznek;
 - o hivatásos egészségügyi személyzet tagjai;
 - o tengeri, légi és szárazföldi közlekedési eszköz hivatásos személyzet tagjai;
 - o nemzeti stratégiai projekt munkatársai.
 - o Ezen felül üzleti célú beutazás esetén telex vízummal olyanok is kaphatnak beutazási engedélyt, akik nem stratégiai projektben vesznek részt, ehhez szükség van egy szponzorlevél kiállítására az indonéz partnercég részéről, a vízumkérelemet a Bevándorlási Hivatal (Kantor Imigrasi) bírálja el előzetesen.
- Fenn nevezett kivételek hét napnál nem régebbi negatív PCR teszt birtokában léphetnek be Indonéziába, ellenkező esetben önköltségen hatósági karanténba kerülnek.
- **2021. január 1. és 14. között külföldi állampolgárok az ország területére nem léphetnek be, kivételt képeznek ez alól a tartózkodási engedéllyel (diplomata, KITAS, KITAP) rendelkezők, illetve a legalább miniszteri szintű hivatalos delegáció diplomata útlevelel rendelkező tagjai. A kivételt képező csoportokba tartozók a kiindulási országból történő felszállást megelőzően legfeljebb 48 órával kelt negatív PCR teszteredménnyel és az indonéz egészségügyi hatóság portálján történt regisztrációt (<https://inahac.kemkes.go.id/> - eHAC) követően léphetnek be az országba, ahol 5 napos kötelező hatósági karanténba kerülnek az erre a célra**

kijelölt szállodák egyikében, ahonnan ismételt, negatív eredményű PCR-tesztelést követően távoznak. A karantén és a PCR-tesztelés költségei a külföldi állampolgárt terhelik. A rendelet január 14. után történő esetleges meghosszabbításáról jelenleg még nem áll rendelkezésre információ.

Gazdasági korlátozások – (tervezett) feloldási ütem: a fővárosban és környékén a PSBB újbóli bevezetését követően a korlátozás alá vont területeken belül működő cégek/irodák/gyárak ugyan nem kerültek bezárásra, a munkavállalók nagy része azonban – amennyiben kivitelezhető – otthoni munkavégzést folytat. A sportközpontok, közparkok, szabadidőközpontok, turisztalátványosságok, éttermek ugyancsak visszanyitottak ugyan, de csökkentett kapacitással üzemelnek.

Áruforgalmi, kereskedelmi korlátozások

Korlátozással érintett terület	Korlátozás pontos tartalma	Korlátozás elrendelésének kezdete	Korlátozás elrendelésének várható vége	Megjegyzés
Kína	Élőállat behozatal átmeneti tilalma (Kínából származó és Kínában tranzitáló áruk esetében egyaránt érvényes)	2020. február 7.	nem meghatározott	Az indonéz Kereskedelmi Minisztérium 10/2020 sz. miniszteri rendelete (Permendag 10/2020)
Indonézia	Ideiglenes exporttilalom fertőtlenítők, maszkok, maszk alapanyagok és orvosi védőeszközök tekintetében	2020. március 18.	2020. június 30. Hatályát veszette	Az indonéz Kereskedelmi Minisztérium 23/2020 sz. (Permendag 23/2020) és miniszteri rendelete
Indonézia	A Permendag 23/2020 kiegészítése: az ideiglenes exporttilalom kiterjesztése a 22.07 vtsz. árucsoportba tartozó cikkekre (Nem denaturált etilalkohol legalább 80 térfogatszázalék alkoholtartalommal, illetve Etilalkohol és más szesz denaturálva, bármilyen alkoholtartalommal).	2020. március 27.	2020. június 30. Hatályát veszette	Az indonéz Kereskedelmi Minisztérium 23/2020 sz. rendeletének módosításáról szóló 31/2020. sz. (Permendag 31/2020) miniszteri rendelete
Indonézia	Engedmény: A kormány ideiglenesen átvállalja a behozatali vám költségét a Covid-19 által leginkább érintett ipari szektorokban, alapanyagok és termeléshez szükséges javak importja esetében, kizárólag belföldi felhasználásra (az érintett szektorok és áruk felsorolását a rendelet melléklete tartalmazza)	2020. szeptember 21.	2020. december 31. Hatályát veszette	Az indonéz Pénzügyminisztérium 134/PMK/010/2020 sz. rendelete

Logisztika és szállítványozás állapota

Közúti, vasúti, légi és tengeri szállítványozás: a személyforgalmi korlátozások ellenére az áruszállítás zavartalanul működik. Regionális szinten a koordináció támogatását Dél-Celebesszel és Dél-Kalimantánnal kezdik. A Pénzügyminisztérium Vámügyi és Pénzügyi Főigazgatóságának döntése alapján nincs érvényben semmilyen enyhítés a COVID-19 járványhoz kapcsolódó árukra, így kiemelten fontos, hogy az importőrök ismerjék a vámokkal és jövedéki adókkal kapcsolatos szabályokat.

Nagyobb árulogisztikai központok (kikötők, repterek) helyzete: a személyforgalmi korlátozások ellenére az áruszállítás zavartalanul működik.

- Indonézia legnagyobb repülőterének (Soekarno-Hatta International Airport, CGK) forgalma a korábbi forgalom töredékére esett vissza, ezek is nagyrészt belföldi járatok és többségük cargo gép. Az Indonesia National Air Cartier Association (INACA) szerint 2020-ban összesen kb. 40 millió utas fordult meg az indonéz légitársasági szektorban, ami kevesebb mint fele a 2019-es 90 milliónak. Az év eleji drasztikus visszaesést követően a légiutasok száma 2020 második felében növekedésnek indult.
- A Közlekedésügyi Minisztérium bejelentése szerint 2020. novemberben a repülési szektor további stimulusban részesült, 216,5 milliárd IDR (14,7 millió USD) értékben, melyet különböző kedvezmények (pl. reptéri illeték elengedése) formájában a járvány miatt megcsappant utazóközönség visszavonására fordítják majd. A Garuda Indonesia nemzeti légitársaság november 1-én 700 munkavállalójának mondott fel. Irfan Everyutra elnök-vezérigazgató elmondása szerint a vállalat az alacsony kereslet miatt továbbra is rendkívül nehéz pénzügyi helyzetben van, annak ellenére, hogy az indonéz kormány 8,5 billió IDR (580 millió USD) tőkeinjekcióban részesítette.
- A kikötők is országszerte megnyíltak, de a forgalom nagyon kicsi, legtöbb helyen a működési időt csökkentik, vagy csak egyes terminálok vannak üzemben.

Gazdasági kilátások

Várható GDP csökkenés: Az indonéz Központi Statisztikai Hivatal (BPS) adatai szerint a gazdasági növekedése 2020 második negyedévében 5,32%-ot zsugorodott (y-o-y), mely a legalacsonyabb érték 1999 óta. A harmadik negyedévben 3,49% volt a gazdaság visszaesése.

A teljes 2020-as esztendőre vetítve az indonéz Pénzügyminisztérium jelenleg 0,6-1,7% közötti visszaeséssel számol. 2021-re vonatkoztatva továbbra is 4,5-5,5% közötti növekedést becsülnek.

Az indonéz Központi Bank (BI) 2020. december 3-i éves közgyűlésén Perry Warjiyo jegybankelnök optimizmusának adott hangot Indonézia jövő évi gazdasági teljesítményét illetően, mely becslései szerint akár 4,8-5,8% közt is bővíthet majd. A GDP növekedését az elvárások szerint alátámasztja majd a stimulus hatására erőre kapó háztartási fogyasztás, az októberben elfogadott munkahelyteremtési omnibusztörvény (UU Ciptaker) nyomán megemelkedő FDI volumen, illetve a fellendülő export és a javuló világgazdasági körülmények.

Az Ázsiai Fejlesztési Bank (ADB) júliusi előrejelzése szerint a szigetország gazdasága idén 1%-kal zsugorodhat (a pénzügyminisztérium áprilisban még 2,5%-os növekedést jósolt). A Világbank

december 17-én napvilágot látott "Indonesia Economic Prospect" c. jelentése szerint a 2020-as évben a szigetország GDP-je 2,2%-kal csökken, mely jelentős változás a pénzügyi korábbi, „East Asia and Pacific Economic Update October 2020” című jelentésében vizionált előjelzéshez képest, melynek értelmében az indonéz gazdaság 2020-ban 1,6-2% közötti éves visszaesést produkálhat. 2020 júniusban a VB még stagnálást prognosztizált a szigetországnak. A legtöbb elemző szerint a recesszió Indonéziában (a turizmus és a kínai kereslet gyengülése miatt) 2021-ban is ki fog tartani.

Az IMF a 2020. október 13-án megjelent „World Economic Outlook” jelentésében tovább rontott Indonézia gazdasági kilátásain. Ennek értelmében a szigetország GDP-je az intézmény becslése szerint 1,5%-kal csökkenhet az 2020-as év folyamán, mely jelentős romlás az IMF júniusi, -0,3%-os előjelzéshez képest.

A szakértők ezen felül aggodalmuknak adtak hangot az indonéz fővárosban már több ízben bevezetett szigorú társadalmi korlátozások (PSBB) gazdasági hatásai kapcsán. A korábban már több alkalommal, hetekig érvényben lévő PSBB eredményeképp Jakarta gazdasága 8,22%-nyit zsugorodott 2020 második negyedéve folyamán, mely messze meghaladja az 5,32%-os országos recesszió mértékét. A PSBB a fővároson túl a teljes indonéz GDP-re is negatív kihatással lehet, tekintettel arra, hogy Jakarta az indonéz nemzetgazdasághoz való hozzájárulási aránya igen magas, mintegy 18%.

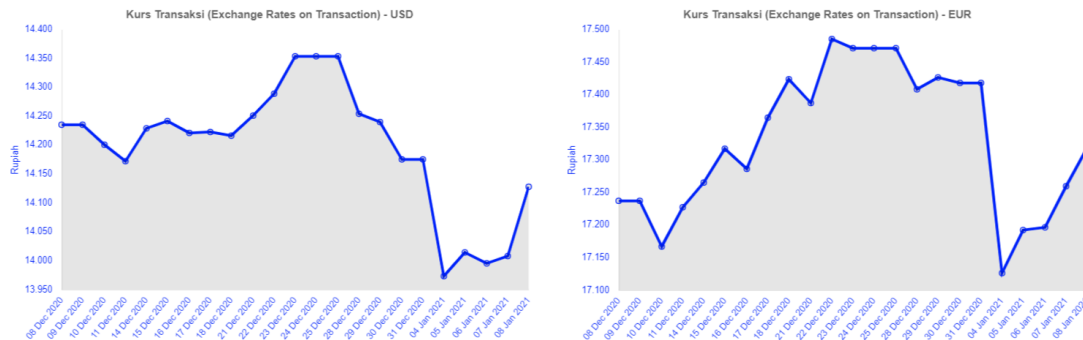
Gazdasági mutatók és folyamatok:

Fogyasztás: A BPS adatai szerint a háztartások fogyasztása 2020 első negyedéve során 2,84%-ot bővült a tavalyi év azonos szakaszával összevetve (összehasonlításképp: a 2019 első negyedéves növekedés 5,02% volt y-o-y). A lassuló növekedés ellenére a háztartások fogyasztása továbbra is a GDP 58,14%-át teszi ki. A második negyedév során a fogyasztás 5,5%-kal csökkent (y-o-y), a mobilitási korlátozások, tömeges elbocsátások és általánosságban a gazdasági leállás okán. A csökkenő tendencia folytatódott a harmadik negyedév során is (-4,04% y-o-y).

- **Költségvetési hiány:** Sri Mulyani Indrawati pénzügyminiszter 2020. november 25-i nyilatkozata szerint a 2021-es központi költségvetés (APBN) 1006,4 billió IDR-re (kb. 71 milliárd dollár), azaz GDP-arányosan 5,7%-ra teszi a költségvetési hiányt, ami alacsonyabb, mint az 2020-as év 6,34% körülire becsült, 1039 billió IDR-re (kb. 73,6 milliárd dollár) rügő deficitje. A pénzügyi tárca vezetője szerint mindez a fokozatos fiskális konszolidáció jele. A kormány jövő évi költései továbbra is járványhelyzet kezelése, az oltásprogram kivitelezése, a szociális háló szorosabbra fonása, illetve a gazdasági károk helyreállítása mentén kerültek kialakításra.
- **Munkanélküliség:** Ida Fauziah munkaerőügyi miniszter nyilatkozata szerint a világjárvány 2020 november végéig mintegy 29 millió munkavállaló munkaviszonyára volt komoly kihatással Indonéziában. A pandémia kitörése óta több mint 2 millióan veszítették el az állásukat a szigetországban, további 27 millió munkavállaló pedig csökkentett munkarendben vagy visszavágott bérért dolgozik. A munkanélküliségi ráta jelenleg 7,07%-os: a 138 milliós indonéz munkaerőpiacon jelenleg 9,7 millióan állástalanok. A tárca előrejelzése szerint a helyzet várhatóan tovább súlyosbodik majd,

a munkanélküliek száma a jövő év során elérheti a 12-13 milliót is. Mindeközben egyre több panasz érkezik a kormány segélyezési-átképzési programjával (Kartu Prakerja) kapcsolatban is. Az indonéz Központi Statisztikai Igazgatóság (BPS) adatai szerint a programra allokált költségvetés (20 billió IDR, kb. 1,3 milliárd dollár) és a kedvezményezettek számának eloszlása Indonézia-szerte nem egyenletes, a fővárostól távol eső tartományokban aránytalanul kevesen részesülnek a lehetőségből. Külön kiemelendő továbbá, hogy az indonéz munkavállalók több mint fele, hozzávetőlegesen 70 millió ember az informális szektorban dolgozik, ők különösen kitettek a járvány gazdasági hatásainak. A Nemzeti Fejlesztéstervezési Minisztérium (BAPPENAS) szerint 2020-ban csaknem 4 millió fővel nőhet a szegénységi küszöb alatt élő indonézek száma, a 2019-es 24,79 millió főről 28,69 millióra emelkedve, ezzel átlépve a 10%-os küszöböt.

- **Éves infláció:** Az indonéz Központi Statisztikai Igazgatóság (BPS) január 4-i bejelentése szerint a szigetország 2020-ra vetített éves inflációja mindössze 1,68% volt. A rekordalacsony érték hátterében a járvány miatt meggyengült lakossági vásárlóerő áll.

Az IDR-USD és IDR – EUR árfolyam alakulása az elmúlt egy hónapban (Forrás: Bank Indonesia)

- A BPS adatai szerint a vilá járvány okozta kedvezőtlen gazdasági környezet ellenére négy üzleti szektor továbbra is bővülni tudott 2020 első negyedében. Ezek a pénzügyi szolgáltatási és biztosítási szektor (10,67%-os y-o-y növekedés), az egészségügyi szolgáltatások (10,39%), az ICT (9,81%), illetve az oktatással kapcsolatos üzleti szolgáltatások (5,64%) szektora.
- A BPS adatai alapján mezőgazdaság, erdészet és halászat a vilá járvány közepette is növekedést tudtak produkálni. Az agrárszektor 2020 második negyedéve folyamán 2,15%-kal, a harmadik negyedév során pedig 2,19%-kal bővült.
- Agus Gumiwang Kartasasmita iparügyi miniszter bejelentése szerint 2020 harmadik negyedében a feldolgozóipar 5,25%-nyit bővült a második negyedévvél összevetve. Erre alapozva a tárcavezető optimizmusának adott hangot, miszerint az indonéz feldolgozóipar túlvan a vilá járvány okozta mélyponton és erősödésnek indult.
- A PowerCommerce.Asia becslése szerint az indonéz e-kereskedelmi szektor idén 15%-kal bővülhet, ami a tavalyi 8% majdnem kétszerese.
- Az IHS Markit jelentése szerint 2020. áprilisban az indonéz feldolgozóipar beszerzésimendezer-indexének (BMI) értéke a március havi 43,5-ről 27,5-re zuhant, ami a valaha mért legalacsonyabb érték a nyilvántartás 2011. áprilisi kezdete óta. A májusi stagnálás (28,6) után a BMI júniusban 39,1-re ugrott, még mindig messze a

növekedést indikáló 50 feletti tartománytól, melyet csak júliusban közelített meg (46,9), illetve augusztusban már meg is haladta (50,8). Szeptemberben azonban az elmúlt hónapok növekedő tendenciája után ismét csökkenésnek indult a BMI Indonéziában. A szeptemberben mért 47,2-es érték több mint négy pontos esést jelent az augusztusi 50,8-hoz képest, ráadásul ezzel a PMI ismét visszakerült a zsugorodást indikáló 50 alatti tartományba. A 2020 teljes harmadik negyedévére vetített PMI 48,3, mely továbbra is az összeszerelő ipar válságát jelezte. A PMI októberben minimális növekedést követően 47,8-on állt, novemberben viszont közel 3 pontos növekedést követően, 50,6-os értékkel újra visszakerült a bővülést indikáló tartományba, amit decemberben is tartani tudott 51,3-mal.

Gazdasági válságkezelő intézkedések

Fiskális intézkedések: Indonézia mindezidáig összesen 695,2 billió IDR (kb. 49,86 milliárd USD) nagyságú keretet különített el a Covid-19 negatív gazdasági hatásai tompítására, különös fókusszal a mikro-, kis- és középvállalkozások, valamint az állami tulajdonú vállalatok megsegítésére, melynek 2020. augusztus végéig mindössze 27,7%-a (kb. 13 milliárd USD) került felhasználásra. Joko Widodo elnök ezért felszólította az érintett minisztériumokat és területi elöljárókat a költségek felgyorsítására. A legjelentősebb intézkedések a következők:

- A kormány 172 billió IDR (11,6 milliárd USD) keretet szán a szociális védőháló szorosabbra fonására, pénzbeli és nem pénzbeli támogatások, illetve átképzési programok formájában. Az április 11-én indított Kartu Prakerja álláskeresőket támogató programra regisztrált álláskeresők összesen 3,5 millió IDR (kb. 226 USD) értékben részesülnek juttatásokból: 1 millió IDR (kb. 65 USD) tanfolyamokra és továbbképzésekre költhető, ezt követően négy hónapon keresztül pedig havi 650 ezer IDR (kb. 42 USD) álláskeresési járadék kerül folyósításra. A képzéseken való részvétel előfeltétele az álláskeresési járadék folyósításának. A Kartu Prakerja program 20 billió IDR (1,29 milliárd USD) keretösszege 5,6 millió résztvevő számára nyújthat elegendő forrást.
- Április és szeptember között átmeneti jelleggel adómentességben részesültek azok a mikro-, kis- és középvállalkozások, melyek éves forgalma nem éri el a 4,8 milliárd IDR (kb. 320 ezer USD) volument. Emellett a banki kölcsönt felvevő mkkv-k kamattámogatást is kapnak, melynek aránya 10 és 500 millió IDR (667 – 33 ezer USD) közti hitelösszeg esetében 6% a törlesztés első negyedévében, az azt követő három hónapban pedig 3%, 500 millió és 10 milliárd IDR (33 – 667 ezer USD) közt pedig 3%, illetve 2%.
- Ugyancsak április és szeptember között mentesültek a személyi jövedelemadó (PPh 21) megfizetése alól azok a munkavállalók, akiknek éves bére 200 millió IDR (kb. 13 ezer USD) alatt van. Pph22 kódú leírható társasági jövedelemadóra ugyanez vonatkozik.
- A társasági adó 25%-ról 22%-ra mérséklődik, ez 20 billió IDR (1,29 milliárd USD) kiesést jelent az adóbevételekből.
- A világjárvány miatt szorult helyzetbe került állami tulajdonú vállalatok (pl.: PLN áramszolgáltató, Pertamina olajvállalat, Garuda Indonesia légitársaság) tőkeinjekcióban

és a kiesett bevételek miatti kompenzációban részesülnek, összesen 135 billió IDR (9,1 milliárd USD) mértékben.

- Július 26-ra a Közvetlen Pénzbeli Támogatás programjához az indonéz falvak 99%-ban kidolgozták a kedvezményezett háztartások listáját, így az április-június közötti időszakban minden háztartás 600.000 IDR-ben részesül, míg júliustól ez az összeg 300.000 IDR-re csökken a kedvezményezettek számára.

Monetáris intézkedések: Az indonéz Központi Bank (BI) 2020. november 19-én 3,75%-ra vágta vissza a hétnapos fordított repokamatot (BI7DRR), mely a legalacsonyabb érték a BI7DRR 2016. április 21-i implementációja óta. A BI ezen felül a betéti eszköz kamatlábát 3%-ra, a hitelkamatlábát pedig 4,5%-ra mérsékelte. Perry Warjiyo jegybankelnök 2020. december 7-i nyilatkozata a szerint az indonéz Központi Bank (BI) a 2021-es év folyamán is alacsonyan tartja majd az alapkamatot, egészen addig, míg növekvő inflációs nyomás nem mutatja jeleit. Jelenleg a jegybanki alapkamat továbbra is 3,75%-os történelmi mélyponton van.

Exportpiaci lehetőségek magyar cégek számára

Egészségügy: Az indonéz Egészségügyi Eszköz Gyártók Szövetsége (ASPAKI) szerint az egészségügyi eszközök és alkatrészek piaca 2,2 milliárd USD éves volument tesz ki, ezeknek 90%-ában azonban Indonézia importra szorul..

ICT/e-kereskedelem: A Délkelet-Ázsia legnagyobb gazdaságaként számon tartott Indonéziában a kereskedelem digitalizációja az elmúlt években jelentősen felgyorsult. A Covid-19 miatt életben lévő kijárási korlátozások és az otthonról folytatott munkavégzés megnövekedett aránya maga után vonta az online tranzakciók számának további jelentős megnövekedését, mivel megnőtt az olyan termékek iránti kereslet az interneten, melyet a járvány előtt a vásárlók jellemzően hagyományos üzletekben szereztek be (pl. háztartási cikkek, élelmiszer, ruházati cikkek, bútor, stb). Az ICT szektorban tovább erősödött a kibervédelmi megoldások, és az ehhez kapcsolódó oktatási szolgáltatásokra a kereslet, mivel megnövekedett számú kibertámadás érte az indonéz kormányt az elmúlt időszakban. Ezen felül az indonéz gazdaság az ICT-szektor fejlesztésében látja a Covid-19 okozta válságból való egyik lehetséges kiutat. Magyarország ebben nem szoftver, hanem fejlesztési tudás, tapasztalat és kapcsolattrendszer-exportőrként vehet részt.

Szolgáltatásexport: Indonézia tovább fog menni azon az úton, hogy regionális IT-outsourcing hub legyen, ehhez szükség lesz megfelelő tudásra és tapasztalatra, amely a magyar cégeknek megvan.

Energiatermeléssel összefüggő mérnöki tudás és tapasztalat exportja: ez is egyfajta szolgáltatásexport. Indonéziában, különösen a központtól távolabbi régiók fejlesztésében először meg kell teremtenie a biztonságos és elegendő energiatermelést. A projektekben fővállalkozóként és építőként magyar cégeknek nincs esélye részt venni, de erős helyi vagy régiós (szingapúri, maláj) partnerekkel közösen lehet megbízásokat elnyerni.